

плоди, осики кора та листя. Експериментальні дані щодо макро- і мікроелементного складу досліджуваного збору свідчать про наявність у сировині не менше 19 елементів.

№	Хімічний елемент	Вміст елементу, мг/100г	Збір містить в значній кількості калій (K), кальцій (Ca), кремній (Si). Калій проникає в дентинні каналці і одонтобласти, розподіляється в пульпі зуба і знеболює його. Кальцій застосовуються при лікуванні афтозного стоматиту, гострого карієсу зубів. Кремній знижує проникність судин, має протизапальну, регенеруючу дію, підвищує опірність організму, стимулює фагоцитоз, сприяє біосинтезу колагену, формуванню сполучної та епітеліальної тканин[1].
Макроелементи			
1	Калій (K)	1525	
2	Кальцій (Ca)	610	
3	Силіцій (Si)	365	
4	Магній (Mg)	230	
5	Фосфор (P)	210	
6	Натрій (Na)	180	
Мікроелементи			
7	Манган (Mn)	30,5	
8	Алюміній (Al)	24	
9	Ферум (Fe)	18,3	
10	Цинк (Zn)	7,3	
11	Стронцій (Sr)	4,9	
12	Купрум (Cu)	0,61	
13	Нікель (Ni)	0,073	
14	Молібден (Mo)	0,042	
15	Плюмбум (Pb)	<0,03	

Середній вміст елементів у зборі можна розташувати в такій послідовності за зменшенням вмісту: $K > Ca > Si > Mg > P > Na > Mn > Al > Fe > Zn > Sr > Cu > Ni > Mo > Pb = Co > Cd = As = Hg$, Вміст неорганічних елементів, що мають токсикологічне значення (Pb, Co, Cd, As, Hg), не перевищує гранично допустимі концентрації та становить (мг/100 г): плюмбум < 0,03, кобальт < 0,03, кадмій < 0,01, арсен < 0,01, меркурій < 0,01 Отримані результати свідчать про доцільність подальшого фітохімічного вивчення збору для застосування у комплексному лікуванні стоматологічних захворювань.

Література

1. Вітамінотерапія в стоматології : навч.-метод. посібник для лікарів-інтернів, лікарів-стоматологів та студентів стомат. фак-ту / І. І. Соколова, О. Г. Ярошенко, В. В. Олейнічук.– Харків: ХНМУ, 2020. 32 с.

Перспективи створення гелю з екстрактом волоського горіха для лікування шкірних захворювань.

Миргород В.С., Башура О.Г, Бобро С.Г.

Національний фармацевтичний університет

кафедра косметології і ароматології

(м. Харків, Україна)

svetabobro1@gmail.com

Горіх волоський, також горіх грецький - (*Juglans regia L.*) - високе родини горіхових з кулеподібною, розлогою кроною, яке вирощується задля цінних їстівних плодів та деревини та може використовуватися як лікарська рослина. Стовбур товстий і гіллястий, вкритий ясно-сірою короною з поздовжніми тріщинами. Має молоді пагони блискучі оливково-сірі з круглими, опушеними бруньками. Листки великі, чергові, непарноперисті з 7—11 листочками,

з яких верхній найбільший. Листочки цілокраї, яйцеподібні, при розпусканні рожеві, влітку темно-зелені, блискучі, зісподу матові, при розтиранні з приємним характерним запахом. Кітки одностатеві, рослина однодомна, роздільностатева - на одному дереві є окремо чоловічі і окремо жіночі квітки. Тичинкові квітки з 5-6-лопатевою простою оцвітиною і 8—40 тичинками, зібраними у пониклі, рожево-зелені сережки, що розвиваються на торішніх пагонах. Маточкові квітки поодинокі або зібрані по дві-три, верхівкові, з простою 5 - 6-роздільною оцвітиною. Маточка одна, з нижньою зав'яззю, коротким стовпчиком з дволопатевою торочкуватою приймочкою. Плід округлої або яйцеподібної форми зверху покрита зеленою оболонкою. Зовнішня оболонка плода зелена, м'ясиста, внутрішня - дерев'яниста, зморшкувата, ребриста. Кістянка, облущена від зовнішньої оболонки, складається із зовнішньої дерев'янистої оболонки і ядра. Поверхня дерев'янистої оболонки має випуклий шов, який ділить плід на дві половинки. Всередині плоду є одна або дві перегородки. Назва походить від назви Волощини (Молдова), звідки він, ймовірно, поширився на Україну. В Україні поширений у садово-паркових культурах, у лісових насадженнях як плодова супутня порода, в лісосмугах і придорожніх посадках. Заготівля можлива в місцях вирощування.

До складу ядер горіха волоського входять різноманітні органічні й мінеральні сполуки: жири, білки, 13 % вуглеводів (глюкоза, сахароза, декстрини, крохмаль і т. д.), дубильні й ароматичні речовини, вітаміни, 2,9 % клітковини, 1,6 % золи.

Плоди містять 50 - 78 % олії і 15 — 20 % білка. Олія містить у собі вітаміни А, Д, Е, К, антиоксиданти та полінасичені жирні кислоти. Недостиглі плоди містять більше 3000 мг% вітаміну С, стиглі — 35 мг%.

Свіже листя містять аскорбінову кислоту (понад 1300 мг%), каротин (33 мг%), ефірну олію (0,005-0,02 %), барвник юглон (5-окси-1,4-нафтохінон), що має бактерицидні й фунгіцидні властивості, дубильні речовини, органічні кислоти, алколоїд югландин, вітаміни Р і В, елагову і галусову кислоти, флавоноїди та кавову кислоту.

У зеленому оплодні містяться яблучна та лимонна кислоти, алколоїд югландин, вітаміни Р і В, дубильні речовини, органічні кислоти, елагову і галусову кислоти, дубильні та фарбувальні речовини, фосфорно- і щавлевокислий кальцій і вітамін С. Тверді оболонки плодів містять дубильні речовини (16-21 %), зокрема галову і елагову кислоти.

Плід волоського горіха використання у медицині та косметології. Ядра горіхів рекомендовані хворим на атеросклероз, туберкульоз легень, за наявності гіпертонії і підвищеної кислотності шлункового соку.

У науковій медицині використовують листки й зелені оплодні горіха волоського. Їх рекомендують як засіб проти ексудативного діатезу, як засіб для загоєння ран. Також використовують стиглі плоди та тверду оболонку плодів.

У народній медицині для лікування різних хвороб використовують усі частини рослини: листки — при хворобах шкіри, як в'яжучий і бактерицидний засіб для лікування ран, екзем, запальних процесів у горлі і ротовій порожнині, а також при підвищеній секреції шлункового соку, ексудативному діатезі і псоріазі.

Тверда оболонка горіха використовується для лікування ран, інфекційних запалень шкіри. Лікувальне значення мають лакуни («перегородки») горіхів. Виявилася ефективною при еутироїдній формі дифузного зобу і легкій формі тиреотоксикозу 20%-ва настойка лакун.

У парфумерній промисловості використовують продукти переробки горіхової олії. Саму олію використовують для виробництва високоякісних художніх фарб, а також у поліграфічній промисловості. Відваром листків миють голову для надання волоссю темного відтінку.

Грецький горіх протипоказаний тим людям, у яких є індивідуальна непереносимість, алергія. В цей продукт входить велика кількість рослинного білка, який, за певних умов, може бути провокатором появи алергічних реакцій або погано засвоюватися організмом. Також волоські горіхи протипоказані людям із захворюваннями кишківника, підшлункової залози та з підвищеним згортанням крові. При наявності цих захворювань, рекомендуємо проконсультуватися з лікарем перед вживанням цих горіхів. У лікарів є рекомендація з'їдати максимум 100 г горіхів на добу, оскільки їх переїдання може спричинити набряк горла, запалення мигдалин та спровокувати сильні головні болі, які є результатом спазмів судин головного мозку.

Література

1. Ковальчук Х. І. Вплив нетрадиційної сировини на мінеральний склад нових кексів // Обладнання та технології харчових виробництв Збірник наукових праць 2012. — Вип. 28 .
2. Juglans regia // Словник українських наукових і народних назв судинних рослин / Ю. Кобів. — Київ : Наукова думка, 2004. — 800 с. — (Словники України). — ISBN 966-00-0355-2.
3. Башура, А. Г. Лечебная косметика в аптеках и не только / А. Г. Башура, С. Г. Ткаченко. — Х. : Прапор, 2006. — 400 с.
4. Индивидуальная рецептура в косметологии и аромологии: Учеб. Пособие / А.Г. Башура, С.В. Андреева, Т.В. Мартынюк, И.И. Баранова. — Х.: Синтекс, 2008.
5. Озол А. М., Хорьков Е. И. Грецкий орех, его интродукция и акклиматизация. — Рига, 1958.
6. Грецкий орех // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона : в 86 т. (82 т. и 4 доп.).—СПб., 1890—1907.

Перспективи застосування бадану товстолистого в гомеопатії

Богуцька О.Є., Білоножко В.І.

Національний фармацевтичний університет,

Кафедра аптечної технології ліків

(м. Харків, Україна)

bogutskaya2016@gmail.com

Одним з напрямків наукової діяльності кафедри аптечної технології ліків є пошук нових гомеопатичних засобів різної фармакологічної дії. У вигляді об'єкту дослідження було обрано бадан товстолистий (*Bergenia crassifolia*), сімейство ломикаменевих (*Soxifragaceae*), одно з улюблених і найпоширеніших рослин, що вирощуються у садах. Рослина невелика до 50 см з великими блискучими листями, що нагадують вуха слона. Цвіте надзвичайно краси-во яскравими суцвіттями, зібраними в прикореневу розетку. Родиною бадану вважається Сибір і країни Далекого Сходу, де зустрічається 10 видів рослини. Серед них найбільш по-пулярні три види, які найбільш часто використовуються для вирощування на садових ділян-ках.

Вибір у вигляді сировини бадану товстолистого пояснюється тим, що рослина досить широко застосовуються у народній медицині, але в офіційній медицині та гомеопатії для ви-